

Záverečná správa k vyhodnoteniu rozvojových projektov propagácie OVP v nedostatkových odboroch vzdelávania v roku 2017

Bratislava
január 2018

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Propagácia odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania v roku 2017 - hodnotiaci seminár.....	3
3. Závery	6

1. Úvod

V roku 2017 zverejnilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVV a Š SR“) po piaty krát „Výzvu na podanie žiadostí o financovanie rozvojového projektu propagácie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania na rok 2017“.

Výzva bola cielene orientovaná na propagovanie zavádzania prvkov duálneho vzdelávania do odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách v spolupráci so zamestnávateľmi, pre ktorých príslušná stredná odborná škola pripravuje absolventov v študijných a učebných odboroch a oboznámenie žiakov základných škôl, žiakov stredných škôl a ich rodičov s možnosťami ďalšieho uplatnenia sa na trhu práce po ukončení štúdia v systéme duálneho vzdelávania.

MŠVVŠ SR bolo predložených v určenom termíne celkom 16 projektov propagácie odborného vzdelávania a prípravy.

Z predložených projektov bolo vyradených 6 projektov z dôvodov nesplnenia stanovených kritérií - nepreukázanej spoluúčasti zamestnávateľa vo výške najmenej 15 % z celkových nákladov a nepredloženie čestného vyhlásenia o neporušení zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania (Príloha - Tabuľka č.1).

Komisia pre výber, hodnotenie a finančnú podporu projektov propagácie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania dňa 1. júna 2017 zo 16 hodnotených projektov odporučila prideliť účelové finančné prostriedky 10 projektom propagácie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania pre rok 2017. Ich výber, poradie a výšku pridelených účelových finančných prostriedkov schválil minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Príloha - Tabuľka č. 2).

Výsledky výzvy boli zverejnené na www stránkach Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

2. Propagácia odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania pre rok 2017 - hodnotiaci seminár

Štátny inštitút odborného vzdelávania pripravil z poverenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky „Hodnotiaci seminár rozvojových projektov propagácie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania pre rok 2017“.

Hlavným cieľom semináru bola prezentácia výsledkov a využitie získaných skúseností z realizovaných projektov na propagáciu duálneho vzdelávania na stredných školách a ďalšia podpora a oživenie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania v roku 2017.

Seminár sa uskutočnil 6. decembra 2017 v SOŠ strojníckej v Kysuckom Novom Meste za účasti zástupcov Ministerstva školstva vedy výskumu a športu Slovenskej republiky, Štátneho inštitútu odborného vzdelávania a zástupcov stredných odborných škôl, ktorým boli pridelené účelové finančné prostriedky na realizáciu projektov.

V krátkom úvodnom príhovore Ing. Jacová (ŠIOV) oficiálne otvorila seminár, privítala všetkých účastníkov a odovzdala slovo Ing. Rybovej (MŠVVaŠ SR).

Ing. Rybová predstavila výzvu na podanie žiadosti o financovanie rozvojového projektu propagácie OVP v nedostatkových odboroch vzdelávania na rok 2017, vypísanú MŠVVaŠ SR. Cieľom výzvy bolo spropagovanie zavádzania prvkov duálneho vzdelávania do odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách v spolupráci so zamestnávateľmi, pre ktorých príslušná stredná odborná škola pripravuje svojich absolventov a oboznámenie žiakov základných škôl, žiakov stredných škôl a ich rodičov s možnosťami ďalšieho uplatnenia sa na trhu práce po ukončení štúdia v systéme duálneho vzdelávania. Ďalej prezentovala výsledky výzvy, údaje o počte škôl, ktoré reagovali na výzvu, o projektoch ktoré splnili/nesplnili podmienky pre pridelenie finančných prostriedkov, aj o počte žiakov, ktorí sa zapojili do duálneho vzdelávania v šk. roku 2017/2018. Ing. Rybová odporúčala školám zapojiť sa aj do výziev na realizáciu dopytovo-orientovaných projektov, ktoré zastrešuje MPSVR SR a MŠVVaŠ SR je v pozícii sprostredkovateľského orgánu.

V hlavnom bode seminára zástupcovia škôl, ktorým boli pridelené účelové finančné prostriedky na realizáciu projektov propagácie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania pre rok 2017, v súlade s usmernením, postupne odprezentovali výsledky realizovaných projektov.

Stručný súhrn z prezentácií škôl

a) *Cieľovými skupinami aktivít jednotlivých projektov boli:*

- žiaci 8. a 9. ročníkov základných škôl, v niektorých projektoch aj žiaci 5. – 7. ročníkov,
- rodičia žiakov základných škôl,
- výchovní poradcovia základných škôl,
- vyučujúci technickej výchovy na základných školách,
- zamestnávateľa,
- odborná aj ostatná široká verejnosť.

b) *Ciele projektov boli zamerané na:*

- propagáciu odborného vzdelávania a prípravy na základných školách,
- spoluprácu stredných odborných škôl s výchovnými poradcami základných a stredných škôl pri propagácii SDV a nedostatkových učebných odborov,
- zvýšenie atraktivity učebných a študijných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce,
- spropagovanie zavádzania systému duálneho vzdelávania do odborného vzdelávania a prípravy v spolupráci škôl s významnými zamestnávateľmi a firmami v jednotlivých regiónoch,
- rozvinutie spolupráce s partnerskými firmami a propagáciu zamestnávateľov v jednotlivých regiónoch,
- oboznámenie žiakov končiacich ročníkov základných škôl a ich rodičov o výhodách štúdia formou duálneho vzdelávania,
- propagáciu možností a následnej perspektívy uplatnenia sa absolventov jednotlivých odborov vzdelávania na trhu práce po ukončení štúdia,
- docielenie zvýšenia záujmu žiakov základných škôl a ich rodičov o technické odborné vzdelávanie,
- prezentovanie možností organizovania odborného výcviku žiakov SOŠ v reálnych podmienkach na pracoviskách zamestnávateľov,
- zvýšenie odborných kompetencií žiakov základných škôl absolvovaním vybraných kapitol obsahového zamerania technickej výchovy už na základnej škole v spolupráci so strednou školou a zamestnávateľmi,

- rozvíjanie manuálnych zručností žiakov základných škôl,
- uplatnenie tvorivosti žiakov pri návrhu a samotnom zhotovovaní inovatívnej učebnej pomôcky.

c) Ciele projektov boli realizované prostredníctvom:

- dní otvorených dverí SOŠ a firiem, a tiež dni otvorených dielní škôl,
- dní a týždňov vedy a techniky v školách, ale aj v spolupracujúcich firmách,
- tvorivých dielní v rámci ktorých žiaci ZŠ formou zážitkového vyučovania mali možnosť pracovať s jednoduchým náradím pri zhotovovaní drobných predmetov, vyskúšali si zapájanie súčiastok a vytvorili si vlastný výrobok,
- vytvorenia špeciálnych pracovísk na odbornom výcviku a realizáciou názorného vyučovania prostredníctvom moderných sofistikovaných výučbových strojov a trenažérov v oblasti obrábania a spájania kovov s možnosťou priamej účasti žiaka
- tvorby elektroinštalácie a jej následnej diagnostike spôsobom blízky reálnym podmienkam praxe a realizáciou zaujímavých pokusov v chemických laboratóriách s ukážkami teoretického a praktického vyučovania,
- blokového vyučovania predmetu technická výchova pre žiakov 8. – 9. ročníka,
- organizovania jednoduchých súťaží odborne orientovaných na podnietenie kreativity pre žiakov ZŠ (súťaž v technických zručnostiach, súťaž v poznávaní zvierat, poľnohospodárskych strojov, rastlín, mlieka a syrov),
- organizovania workshopov, seminárov a odborných prednášok so zamestnávateľmi za účasti zriaďovateľov škôl, riaditeľov a výchovných poradcov základných škôl,
- organizovania Letnej akadémie počas prázdnin - denný tábor pre žiakov ZŠ,
- pracovných stretnutí s výchovnými poradcami stredných škôl a výchovnými poradcami základných škôl, so zástupcami Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie za účasti zástupcov samosprávnych krajov a stavovských organizácií,
- účasti na pracovnom stretnutí „Okrúhly stôl“ ÚPSVaR, za účelom zvyšovania povedomia o duálnom vzdelávaní aj v oblasti moderných informačných technológií,
- spoločnej účasti škôl a zamestnávateľov na prezentačných výstavách so zameraním na propagáciu a informovanie o možnostiach realizácie duálneho vzdelávania,
- prezentácií firiem a ich spolupráce so SOŠ na webových stránkach a internetových sieťach škôl, regiónu a zamestnávateľov,
- exkurzií usporiadaných pre žiakov ZŠ aj ich rodičov do podnikov, firiem a poľnohospodárskych fariem, ktoré spolupracovali so strednými školami na projektoch,
- účasti SOŠ na Burzách povolání, Prezentačných dňoch partnerských zamestnávateľských spoločnosti,
- spoločného technického krúžku pre žiakov stredných a základných škôl,
- propagácie nedostatkových odborov a duálneho vzdelávania masovokomunikačnými prostriedkami, regionálnou tlačou, plagátmi, informačnými listami a reklamnými bannermi, krátkymi šotmi a videoprezentáciou v komerčných aj verejnoprávnych médiách,
- zdieľania online bannerov propagujúcich duálne vzdelávanie na facebookových a webových stránkach stredných škôl.

Všetky aktivity významnou mierou prispievajú k propagácii a rozšíreniu informovanosti o odbornom vzdelávaní a príprave pred širokou verejnosťou.

d) Hodnotenie výstupov realizovaných projektov zástupcami ohodnotených škôl ktorí

- konštatovali stále pretrvávajúci problematický prístup rodičov k orientácii a výberu budúceho stredoškolského štúdia svojich detí. Zároveň konštatovali postupnú zmenu pohľadu a záujmu žiakov ZŠ o technické učebné odbory, k čomu prispievajú aj aktivity realizované v rámci rozvojových projektov.
- poukázali na potrebu väčšej propagácie, osvety a informovanosti rodičovskej verejnosti o odbornom vzdelávaní, o jeho prepojení s praxou a o možnostiach uplatnenia absolventov na trhu práce za prioritnej účasti zamestnávateľov,
- vyzdvihli význam zavádzania prvkov duálneho systému do odborného vzdelávania
- pozitívne hodnotili spoluprácu SOŠ s konkrétnymi zamestnávateľmi, čo potvrdila aj ich účasť na aktivitách realizovaných školami v rámci jednotlivých projektov. Celkovo vyzdvihli záujem zamestnávateľov podieľať sa na odbornom vzdelávaní a príprave.
- vyjadrili potrebu riešiť problematiku odborného vzdelávania a prípravy ako aj nedostatku absolventov učebných odborov na trhu systematickou profesionálnou orientáciou žiakov smerom k technicky orientovaným odborom,
- konštatovali slabšie manuálne zručnosti žiakov ZŠ, ktoré sa ukázali pri ich zapojení do praktických činností v súťažiach organizovaných v rámci projektov.

V tejto súvislosti vyjadrili potrebu prípravy a propagovania možností odborného vzdelávania už základných školách a

- poukázali na pretrvávajúce rezervy v práci výchovných poradcov a na potrebu ďalšieho vzdelávania pedagógov,
- poukázali na nedostatočný záujem zo strany základných škôl o ponúkané priestory/ dielne stredných škôl pre realizáciu technickej výchovy,
- poukázali na problematický prístup niektorých základných škôl k umožneniu propagovať odborné vzdelávanie zástupcom stredných škôl a zamestnávateľov,
- konštatovali pozitívnu odozvu a hodnotenie projektových aktivít zúčastnenými žiakmi ZŠ, ich rodičmi a výchovnými poradcami, zamestnávateľmi aj verejnosťou,
- označili vypísanie výzvy na tvorbu rozvojových projektov za jeden z vhodných prvkov propagácie OVP v nedostatkových odboroch vzdelávania a systému duálneho vzdelávania.

3. Závery

Účastníci seminára

vyzdvihli

- spoluprácu škôl so zamestnávateľskou sférou, konštatovali vzrastajúci záujem firiem podieľať sa na duálnom systéme vzdelávania zabezpečením odborného výcviku žiakov na svojich pracoviskách,
- prínos projektov, spočívajúci v rozšírení informovanosti žiakov základných škôl, rodičov aj širokej verejnosti o OVP prostredníctvom prezentácie odborov zapojených do systému duálneho vzdelávania a nedostatkových odborov vzdelávania.

pozitívne hodnotili

- vypísanie výzvy na propagáciu odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelávania,
- realizáciu záverečného hodnotiaceho seminára, ktorý považujú za vhodnú formu vzájomnej prezentácie a výmeny skúseností z realizácie úspešných aktivít ohodnotených projektov.

odporučili

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR

- vypísať výzvu na podanie žiadosti o financovanie rozvojových projektov propagácie odborného vzdelávania a prípravy v nedostatkových odboroch vzdelania aj v roku 2018,
- predĺžiť dobu potrebnú na realizáciu jednotlivých aktivít projektu.

Spracovala: Ing. Ľubica Jacová